

NÉHA NEHÉZ DÖNTENI

A modul szerzője: Iván Márta

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

B 4. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése					
I/a Döntési helyzetek					
A	A tanulók a tanár „Miért éppen ezt a ruhát vetted fel?” kérdésére válaszolnak, és választásukat indokolják is. 8 perc	Önálló vélemény megfogalmazása Indoklás	Kooperatív tanulás – szóforgó		
B	A gyerekek csoportban dolgoznak, megbeszélés nélkül, szabadon választott színnel rajzolnak. 8 perc	Fantázia	Kooperatív tanulás – firka		
I/b A döntések megbeszélése					
A	A tanulók beszámolnak a választás szempontjairól. 5 perc	Szóbeli kommunikáció	Kooperatív munka – csoportszóforgó		
B	A tanulók megtekintik az elkészült rajzokat, ismertetik a csoportban esetleg elhangzott magyarázatokat. 5 perc	Szóbeli kommunikáció Figyelem	Kooperatív munka – Három megy, egy marad		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. Az új tartalom feldolgozása					
II/a Miben dönthetnek a gyerekek?					
A	A gyerekek arról beszélgetnek, hogy miben dönthetnek otthon, az iskolában és a szabadidejükben, majd leírják az elhangzottakat. 10 perc	Mindennapi élmények elbeszélése Tapasztalatok felidézése Türelem a másik iránt	Kooperatív tanulás – csoportszóforgó, kerekasztal		
B	A gyerekek arról beszélgetnek, hogy miben dönthetnek otthon, az iskolában és a szabadidejükben. 10 perc	Mindennapi élmények elbeszélése Tapasztalatok felidézése Türelem a másik iránt	Frontális osztálymunka – beszélgetőkör		
II/b Jelenetek tervezése, bemutatása					
A	A gyerekek csoportban dolgoznak: olyan helyzeteket jelenítenek meg, amelyekben ők dönthettek. A jelenet tartalmazza az előzményeket, a döntést és esetleg a következményeket is. 14 perc	Mindennapi élmények megjelenítése Tapasztalatok felidézése Türelem a másik iránt	Csoportmunka – dráma	D1 (Feladatkártya 1.)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A gyerekek csoportban dolgoznak: olyan helyzeteket jelenítenek meg, amelyekben dönteni szeretnének. A jelenet tartalmazza az előzményeket, a döntést és esetleg a következményeket is. 14 perc	Fantázia Kreativitás Egymás szempontjainak figyelembevétele	Csoportmunka – dráma	D2 (Feladatkártya 2.)	
II/c Beszélgetés a jelenetekről					
A	A csoportok elmondják véleményüket az egyes jelenetekről (esetleg más döntési lehetőséget is felvethetnek). A szóvivők beszámolnak a csoportban elhangzottakról. 10 perc	A vélemény tapintatos megfogalmazása Érvelés	Kooperatív munka – szóforgó, csoportszóforgó		
B	A csoportok elmondják véleményüket az egyes jelenetekről (esetleg más döntési lehetőséget is felvethetnek). 10 perc	A vélemény tapintatos megfogalmazása Érvelés	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		
II/d Hogyan folytatnád?					
A	A tanulók elolvassák Lázár Ervin Vacskamati barátsága című meséjének első részét, majd elképzelik a folytatását, amelyet jelenetben is bemutatnak. 10 perc	Értő, néma olvasás Fantázia Kreativitás	Csoportmunka – dráma	D3 (Lázár Ervin: Vacskamati barátsága I/a és feladatleírás)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A tanulók elolvassák Lázár Ervin <i>Vacskamati barátsága</i> című meséjének első részét, majd leírják, hogyan képzelik el a folytatását. Ezt követően meghallgatnak néhány fogalmazást. 10 perc	Értő, néma olvasás Gondolatok megfogalmazása, leírása	Önálló munka	D4 (Lázár Ervin: <i>Vacskamati barátsága</i> I/b és feladatleírás)	
II/e Hogyan fejeznéd be?					
A	A tanulók elolvassák Lázár Ervin <i>Vacskamati barátsága</i> című meséjének folytatását, elképzelik a befejezését, amelyet jelenetben mutatnak be. 10 perc	Értő, néma olvasás Fantázia Kreativitás	Csoportmunka – dráma	D5 (Lázár Ervin: <i>Vacskamati barátsága</i> II/a és feladatleírás)	
B	A tanulók elolvassák Lázár Ervin <i>Vacskamati barátsága</i> című meséjének folytatását, majd megírják a befejezését. Ezt követően meghallgatnak néhány fogalmazást. 10 perc	Értő, néma olvasás Gondolatok megfogalmazása, leírása	Önálló munka	D6 (Lázár Ervin: <i>Vacskamati barátsága</i> II/b és feladatleírás)	
II/f Az író befejezése					
A	A tanár felolvassa a mese befejezését. A tanulók megfogalmazzák, miben hasonlít, illetve miben tér el saját befejezésük a mese eredeti befejezésétől. 5 perc	Szövegértés hallás alapján	Frontális osztálymunka – bemutató olvasás Kooperatív tanulás – szóforgó		P1 (Lázár Ervin: <i>Vacskamati barátsága</i>)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a Döntések a barátságban					
A	A tanár kérdései alapján a csoportok összegyűjtik azokat a tényezőket, amelyek megléte a legfontosabb számukra egy barátságban. 8 perc	Emlékezet Saját vélemény megfogalmazása	Kooperatív tanulás – ötletroham		
III/b A legfontosabb szempontok					
A	A kialakult listák alapján az osztály számba veszi azokat a dolgokat, szempontokat, amelyek a legfontosabbak voltak a csoportok számára egy barátságban. 8 perc	Lényegkiemelés Tapasztalatok tudatosítása	Kooperatív tanulás – Költs el egy húszast!	Húszforintnyi játékpénz minden gyerek részére	
B	A gyerekek számba veszik a legfontosabb döntési szempontokat. 8 perc	Lényegkiemelés Tapasztalatok tudatosítása	Kooperatív tanulás – ablak	A/5-ös lap, filctollak	
III/c Értékelés					
A	A tanulók abból a szempontból értékelik a foglalkozást, hogy a csoport tagjai hogyan vették ki részüket a közös munkából. 6 perc	A másik véleményének meghallgatása Egymás megerősítése	Kooperatív tanulás – szóforgó		

MELLÉKLETEK

P1 – Lázár Ervin: Vacskamati barátsága

Volt Vacskamatinak egy nagyon jó barátja, egy kislány. Megbeszéltek, hogy délután elmennek moziba. A kislány nagyon boldog volt, a megbeszélés találkozóra pontosan megérkezett. Még két fagyaltot is vett, egyet magának, egyet Vacskamatinak.

Múlt az idő, a kislány álldogált a sarkon, a saját fagyaltját elnyalagatta, a másik kezében meg szorongatta Vacskamatiét. De Vacskamati csak nem jött.

A fagyalt már olvadozni kezdett, csöpögött az aszfaltra. De Vacskamati csak nem jött.

Elolvadt a fagyalt, már csak a lucskos tölcserűt szorongatta a kislány, de Vacskamati csak nem jött.

Mert mi történt? Elindult ugyan Vacskamati a találkozóra, de útközben találkozott egy másik barátjával, aki éppen a Vidám Parkba igyekezett.

– Jaj, de jó – kiáltotta Vacskamati –, megyek veled!

A kislányt azon nyomban el is felejtette. Bementek a Vidám Parkba, hullámvasutaztak, gokartoztak, virslit ettek, táncikáltak, s egyszer csak az óriáskerék tetején Vacskamatinak eszébe jutott a kislány.

– Jaj! – kiáltja, és már ugrik is ki, majd a lábát töri, és fut a megbeszélés helyre.

A másik barátja meg nem tudja, mit gondoljon, ő is kiugrik az óriáskerékből, de akkorra Vacskamati már eltűnt a tömegben. Nagyon elszomorodott a másik barátja. Igen nehéz lett a szíve. Vacskamati meg fut a sarokra, de a kislány már nincs ott, csak egy szétmázolódott fagyaltpacni az aszfalton. Igen elkeseredett Vacskamati, hogy ő most ekkora bánatot okozott a kislánynak is, meg a másik barátjának is.

Hazament, sírdogált, rídogált. Aztán másnap kezdődött minden előről. Nem múlt el nap, hogy bánatot ne okozott volna valakinek a szeleburdiságával. De legfőképpen magának, mert minden este keservesen megbánta, amit aznap rosszul csinált, és sírdogált oda-haza.

(Lázár Ervin: *Vacskamati barátsága*. Olvasókönyv harmadik osztályosoknak. Mozaik Kiadó Szeged, 2006.)